

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal |
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
udvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

31. Dl. Amas

UDAR
Disztár

UJ KELELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 március 29 Szerda

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 73 szám

5687 Véadar 26

Ha erő és akarat együtt van

A kiseneyi katonai és polgári hatóságoknak nem jár köszönet azért, amit tettek. Sőt egyenesen sértő lenne, ha valakinek az jutna eszébe, hogy köszönetet mondjon. A kiseneyi hatóságok csak kötelességüket teljesítették, hűségesen, megbízhatóan és főként tapintatosan végezték el a rájuk bízott feladatokat és ezáltal komoly veszélyeket hártottak el, nemcsak Kiseney város, de talán az egész ország nyugalma felől. Am ha köszönetet nem is jár érte, mégis örömmel és elismeréssel kell regisztrálnunk a tényt, hogy a kiseneyi hatóságok, élükön Sergiu Nita beszarábiai miniszterrel, körültekintő és erélyes eszközökkel akadályozták meg egy olyan hatalmas méretűnek ígérkező tüntetést, mely minden bizonnyal hosszú időre megzavarta volna a város nyugalma.

Sok figyelemreméltó momentum van annak a tudósításnak, amelyet erről az eseményről lapunk mai számában közlünk, így például az a momentum, hogy a jasi hatóságok szabadjegyet bocsátottak a tüntetésre induló diákok rendelkezésére és nem kevésbé figyelemreméltó a pipoteni állomásfőnök esete, aki saját testi épségének veszélyeztetése árán is lehetővé akarta tenni a diákoknak, hogy városkájában egy kis parázs tüntetést rendezzenek. De ezek a — bár lesújtó — momentumok jelen esetben nem lényegesek és mi szívesen hagyjuk őket figyelmen kívül, ama megnyugtató és biztató jelenségek kedvéért, amelyek ugyanezen eset kapcsán Kiseneyben zajlottak le.

Kiseneyben a hatóságok megmutatták, hogy megvan bennük a megfelelő erő és akarat arra, hogy a közrendet és a polgárok nyugalma mindenkiel szemben megvédelmezzék. Mi az antiszemita zavargások kitörésének első percétől kezdve nem kételkedtünk abban és váltig hangoztattuk, hogy az államnak és a hatóságoknak megvan az erejük, hogy nem ilyen, de sokkal hatalmasabb méretű tüntetéseket és zavargásokat is a törvényesség és igazságosság korlátai között szorítsanak. Az erőben soha nem volt hiány. De az akarat bizony gyakran této-vázott, sőt el is aludt, amikor arról volt szó, hogy az akarat az erővel párosuljon. Pedig mit ér az erő, ha nem serkenti tette és nem irányítja az akarat? Az antiszemita zavargások és atrocitások legmélyebb pszichológiai oka éppen az erőnek és akaratnak ebben a divergenzájában keresendő. Mert az antiszemita zavargók nagyon jól tudták, hogy az állam és a hatóságok elég erősek ahhoz, hogy ha akarják, megelőzzenek és elnyomjanak mindenfajta zavart és rendbontást. S hogy az akarat nem volt oly tisztán kivehető: ez bátorította fel a tüntetőket újabb és újabb atrocitásokra.

Lehet, hogy kormányzati elv volt az akaratnak ez a této-vázása s hogy éppen ezzel kívánták a rendet és a nyugalmat szolgálni. A kiseneyi események azonban azt bizonyítják, hogy ez a metódus nem volt helyes, mert a rendet és nyugalmat csak úgy lehet biztosítani, ha a hatóságok helyükön vannak és a rendelkezésükre álló hatalmas erő a rend fenntartására irányuló törhetetlen és kivételt nem ismerő akarattal párosul. A kiseneyi eseményekben Averescu tábornok vaskezeit véljük felismerni, aki, ugylátszik, komoly elhatározással fog hozzá, hogy megismételt nyilatkozataiban és leveleiben kifejtett kormányzati elveit a gyakorlatban is megvalósítsa. Az ország közvéleménye kétségtelemül bizalommal tekint a rendnek új korszaka elé, amely visszaadja az országnak s a lakosság minden rétegének régén elhitt nyugalma és biztonságát.

Cuza bejelentette a parlamentben, hogy kizárta egyik alvezérét, mert az zsidó klienseket védett

Paul Ilescu és Cuza szócsatája a kamarában. Az építkezés támogatásáról szóló javaslat a szenátus előtti

(București-Bukarest, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros összes politikai köreiből nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Cuza, mint a Keresztény Nemzetvédelmi Liga elnöke, kizárta a Ligából egyik alvezérét, Paul Ilescu ügyvédet, akit azzal vádolt, hogy megszegte a Liga erkölcsi törvényeit, mert mint ügyvéd, zsidó kliensek ügyét is elvállalta. Cuza a kamara tegnapi ülésén fel is olvasta azt a deklarációt, amely Ilescunak a Ligából való kizárását bejelentte.

A kamara ma délutáni ülését csaknem teljes egészében Cuzának és Ilescunak szócsatája tölthette ki, Paul Ilescu előbb védőbeszédet mondott maga mellett, majd tiltakozott kizárása ellen, de Cuza ennek ellenére is megmaradt elhatározása mellett.

A rendkívül érdekes lefolyású ülésről egyébként alábbi tudósításunk számol be:

A kamara mai ülésén Braescu alelnök elnökölt. A kormány tagjai közül Petrovici Busuiocescu, Groza, Moldovan és Bucsan vannak jelen:

Napirend előtt Paul Ilescu kijelenti hogy Cuza tegnapi deklarációját semmiesnek tekinti. Cuzának nincs joga őt a keresztény ligából kizárni.

Cuza újból hangsúlyozza, hogy elhatározása változhatatlan. A kizárás oka az, hogy

Ilescu zsidó kliensek védelmét vállalta.

Ilescu személyes kérdésben kér szót, de elnök csak a napirend előtti felszólalások után hajlandó a szót megadni.

Valeanu közlekedésügyi miniszter betérjeszti a szabad kikötőzónák létesítéséről szóló törvényjavaslatot, amelyre kimondják a sürgősséget.

Borciu elparentálja az elhunyt Badarau volt minisztert, amelyhez az elnök is csatlakozik. Balas kéri, hogy az ügyészségi titkárok egy rangfokozatba helyezzenek a bírósági titkárokkal. Coroiu a gyorsított eljárásról szóló törvény hatályon kívül helyezését kéri.

Elnök felvilágosítja, hogy a kérdést már egy igazságügyminiszteri bizottság tanulmányozza.

Dobrescu Aurél meg van lepve, hogy az elnök felel a miniszter nevében.

Ginglea a teleormani választáson tapasztalt erőszakoskodások ellen tiltakozik.

Vlad Aurél kéri, hogy a koronabeváltás alkalmával ki nem fizetett összegeket egyenlítsse ki végre az állam. Felmutat egy nyugtát, amelyet a beváltás után 3 hónappal ki kellett volna fizetni és 6 év alatt sem egyenlítették ki.

Sanciu Saveanu kéri a választásokon közreműködött bírák napidíjának kifizetését.

Paul Ilescu kijelenti, hogy Cuza bejelentése ügyében majd a Keresztény Liga parlamenti csoportjának döntése után fog újból nyilatkozni.

Egyelőre annyit mond, hogy ő szegény ember, aki hivatásából él, nem pedig a Keresztény Liga szubvencióiból. (Nagy zugás a házban) Kijelenti, hogy ő nem mint zsidó emberek ellen küzd a zsidók ellen, hanem mint kollektivitás ellen.

Felolvassa Cuza 1910. évi röpiratát, amelyben Cuza ugyanezt hirdeti. Ha közben a keresztény liga doktrínája megváltozott, akkor

ő önként kilép, nem kell kizárni.

Cuza tudomásul veszi Ilescu kijelentését, aki tartson ki elve mellett a ligán kívül.

Ezután áttértek a napirendre és folytatták a 34 egyetemi katedra felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Petrovici miniszter védelmébe veszi a javaslatot és kijelenti, hogy a liberálisok minden ellenzékieskedése dacára megvan az az öröme, hogy Beszarabiának teológiai fakultást juttatott. Kifejti, hogy a jasi egyetem tanácsa egyhangulag fogadta el a javaslatot. A liberálisok kritikái indokolatlanok. A javaslatot nem vezetnek személyes érdekek. Sajnálja, hogy Jorga nem hozta előbb tudomására kifogásait, mert akkor teljesíthette volna néhány kívánságát. Kéri a javaslat megszavazását.

A kamara a törvényjavaslatot általánosságban megszavazza.

Az építkezés támogatásáról szóló javaslat

A szenátus ülésén Popescu kérdezi a hadügyminisztert, hogy mi lett az 1916-ban egy nemzeti flottára történt gyűjtésén összegyűlt pénzzel?

Jonescu államtitkár kifejti azokat az okokat, amelyek a köztisztviselők hétéoras munkaidőjének bevezetését tették szükségessé.

Ezután áttértek a napirendre és folytatták az építkezés támogatásáról szóló javaslat tárgyalását. Tancred Constantinescu meg van elégedve a javaslattal, de annak megvalósításához külföldi tőkére lesz szükség és kétséges, vajjon azt meg tudják-e szerezni kedvező feltételekkel.

Pangrati kifejtette, hogy nagy hiba volt eddig a lakbérszerződéseket meghosszabbítani, anélkül hogy az építkezést elősegítették volna. A törvényjavaslat szükséges, azonban az épülő házaknak adóvédelemben kell részesülniök. A külföldről származó építkezési anyagoknak vámkedvezményt kell adni és a külföldi tőkének is alkalmat kell adni az építkezésre.

Trancu Jasi miniszter javasolja, hogy Pangrati, mint az építészeti iskola rektora, a Casa Constructiunilor (Építkezési Hivatal) igazgatójának hivatalból legyen tagja.

Trancu Jasi munkaügyi miniszter válaszol ezután a javaslat ellen elhangzott felszólalásokra. Meg van győződve, hogy javaslata nyomán az arra szorulóknak egészséges lakásaik lesznek kedvező feltételekkel. A szükséges pénz is meglesz ehhez, erről is gondoskodik a javaslat.

Visszautasítja a liberálisok kritikáit. Az ország látja, hogy a liberálisok csak szűkebb körületek érdekeit érintő javaslatokat hoztak a parlament elé, míg a néppárt igyekszik a néperdekek kielégítését szolgálni.

— Véres szenátorválasztás Teleormanban.

Bukarestből jelentik: A regáti Teleormanban ma zajlott le a szenátorválasztás, amelyen Florian Christescu kormánypárti jelölt győzött 16000 szavattal, Victor Antonescu liberális 5100 és Draghici nemzetipárti 2500 szavazata ellen. A választási propaganda rendkívül heves volt. Rosioriban súlyos incidens is történt. Janculescu volt liberális képviselő revolvért rántott és rálőtt az ottani helyettes primárra, azután automobilon eltűnt. A primár lábán megsérült, sérülése azonban nem súlyos. A rendőrség körözi a merénylőt.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Capek Károly új regénye:
„Az istengyár, vagy az Abszolútum“

Korunk embernek nevezett kétféle szörnyegete messzire mögötte marad találmányainak és felfedezéseinek: intellektusa talontul komplikált, míg embersége szegénytelen korcs, visszamaradt, nyomorék. S míg mindnyájan olyan ostobán büszkék vagyunk az ész dominanciájára: észre se vesszük, mily rettenetes, destruktív, embertelen célokat szolgál a produktuma. Mert nem az a kritériuma az emberi fejlődés mértékének, hogy mit hoz elő, mit alkot a semmiből a szellem, hanem, hogy milyen célok szolgálatába állítja. Egy szóval, nem azt kellene megtudni: mit alkot az intellektus, hanem azt, mi alkotja őt?

Minden, ami a világon van: mágia: Az ember, mint egy titokzatos bűvész, kinyújtja az egyik karját a mérhetetlen semmibe és kiragad belőle valamit, amiről nem tudja, micsoda. Ezt a valamit aztán a maga céljaira használja. Az isteni szikrát különféle gépezetekbe kapcsolja és megindítja a szerkezetet. És újra mágia történik. A szikra ugyan továbbra is kozmikus energia, felfoghatatlan gigantikus hatvány marad, a produktum azonban istentelen, öröki karakterű lesz.

Ez az alap gondolata Capek Károly legújabb regényének, amelyet pedig a végső mondatig sohasem ír ki benne. Ezért regényében mindvégig megoldatlan marad az intellektum problematikája, a szellem krízise a materiában, amelyet fekete mágiává degradál, hogy a végén fellázdjon a rendszer ellen és győzelmét anélkül érje el, hogy voltaképpen egy új élet kezdődjék el benne.

Röviden: arról van szó, hogy a tudományos dogmák megsemmisítésével együtt korunk az atomok megbontásán dolgozik. Marek prágai mérnök ezért egy olyan kohót konstruál, amely teljesen fel tudja használni az atom minden energiámmennyiségét.

Egy fél méter mélységű szén azonban, amely egész Prágát megvilágíthatja, vagy egy gőzöst végighajthat az egész földgolyón: nem lenne elegendő anyag egy regényhez. A Capek-féle karburátor sokkal többre képes, hihetetlenül fantasztikus és törvényszerűt alkot és ezt maga a hős, Marek mérnök mondja el barátjának:

— Tudod mi a pantheizmus? Az a hit, amely szerint mindenben, az emberben, a kőben, fűszálban, vízben, egyaránt Isten van, vagy ha jobban teszik: az a valami, amelyet „abszolútumnak“ lehet nevezni. Mert Spinoza szerint az anyag csak megnyilatkozása, egy formája, része az isteni lényeknek, amelynek másik formája, másik része a szellem.

Marek azonban talontul zseni és alkotó-ember ahhoz, hogy találmányát alkalmasítsa. Ezért eladja a barátjának, Bondy gyárosnak, aki az üzletember számító: észével en gros gyártatja a karburátort, amelynek hatása borzalmas, kölösszalás, katasztrófális. Mert az atomokból ujonnan felszabaduló szellem-energiák nem mentik meg az emberiséget az éhségtől, a nyomortól és a tífusztól, hanem kozmikus örülettel és feltartózatlan borzalommal éppen az ellenkezőjére törnek. Végkép feldöntik a világ technikai és szociális rendjét.

Automatikusan magához ragad minden anyagot, földöntúli energiájává transformálja azt és a kívánt produktumot szünet nélkül és minden feleslegesen tulgyártja és gyártja egyre. Az emberiség egyhamar nem tudja, mibe kezdjen a produktumokkal, amelyek túlrasztják az egész világot, károszt idéznek elő és katasztrófát. A gép mindenről gondoskodik: az áldásból átok lesz, az emberek egymás ellen indulnak és pusztítják egymást. Évtizedekig tart a háború a fajok és a kontinensek között: ki nyerte meg a végén: már nem is tudja senki. Tizenhárom katona maradt vissza a világon, ezek végkimerülésben elalszanak egy fa alatt. S mire felébrednek: nem tudják már, melyik volt barát és melyik ellenség és elhatározzák, hogy békésen, egymás kezét fogva, hazamennek. Beülnek egy dohoslevegőjű sötétbe, füstölt kolbászt esznek és sört isznak hozzá, meg pálinkát ráadásul. És így ér véget a filiszter-ségben egy világkatasztrófa.

WERFEL ÚJ KÖNYVE VERDIRŐL. Franz Werfel legújabb novellájáról, „Der Tod des Kleinbürgers“ -ről már megemlékeztünk ezen a helyen. Az

Ezen a héten

mindenkinek 6 pár
harisnya vásárlásánál **1 pár** ugyanolyan
minőségű **harisnyát**

Ingyen adok.

SIPOS, Cluj, Ferdinand király-ut 8.

írások miniatűr-művészet e remeke mellé a költő tollából most egy új munka került a könyvpiacra: „Első Verdi leveleiből“. Werfel évek óta foglalkozik az opera történetével és különösen sokat Verdivel, akinek operaszövegét átírta modern német nyelvre és e tanulmányoknak köszönhetjük nagyszerű regényét. Ezuttal Verdi levelei fordítását is

kapjuk Franz Werfeltől, aki a nagy zeneköltő „katonás természetében“ kiegészíteni szeretné önmagát. A magát gyöngének hívó ember rajongása az erősek iránt — ez derül ki a Verdi előszókból és a levelekből magának a költőnek hatalmas művészi ereje, amit legmértőbben konzervál Franz Werfel — a zsidó író.

Alfonz spanyol király haldoklik

Madrid, március 29. Alfonz spanyol király állapota az éjszaka folyamán rendkívül válságosra fordult. A király influenza betegségéből tulkorán kelt fel, ami komplikációkkal járt, úgy, hogy a király most súlyos tüdőgyulladásban szenved. Az orvosok állandóan konziliumot tartanak a beteg ágya fölött. Az utóbbi órákban a király agonizálni kezdett, láza rendkívül magasra szökött fel, úgy, hogy a legközelebbi órákban tartani lehet attól, hogy a katasztrófa beáll. Az orvosok valószínűtlennek tartják, hogy a király szervezete meg tud birkózni a súlyos spanyol betegséggel.

Romain Roland, Herriot, Vandervelde hódoltak Bécsben Beethoven zsenijének

„Beethoven szelleme hozta először össze a háború által félig lerombolt Európa nemzeteit egységes ünneplésre“

(Bécs, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától). Rövid távirati értesüléseink alapján beszámoltunk a világ minden részében most lezajló Beethoven-ünnepekről, amelyek közül a legimpozánsabb a bécsi volt, amelyen a mai világ legnagyobb szellemei vettek részt. Az emléktűnnepen megjelent Hainisch osztrák köztársasági elnök és Seipel kancellár vezetésével a kormány valamennyi tagja, valamint Herriot francia közoktatásiügyi miniszter, a német birodalom részéről Kaibell belügyminiszter és Köhler pénzügyminiszter, a magyar kormány képviselőjében Vass József népjóléti miniszter, Vandervelde belga külügyminiszter, Hodzsa Milán csehszlovák közoktatásiügyi miniszter, Jugoszlávia részéről Milojevics Milán bécsi jugoszláv követ, valamint Lengyelország, Románia és Svájc küldöttjei és teljes papi ornátusban megjelent a Vatikán képviselője, Paccelli pápai nuncius is. Ezenfelül részt vett a nagyszabású ünnepegen Romain Roland, a nagy francia író, Beethoven életrajzírója, aki hosszú beszédében méltatta a halhatatlan zeneköltő nagyságát és páratlanul álló zsenijét.

Az ünnepet Beethovennek II. József császár halálára komponált Cantatája vezette be, majd Adler Guido dr. udvari tanácsos, egyetemi tanár, mint az ünneprendező bizottság elnöke üdvözölte a kulturális képviselőit. Hainisch köztársasági elnök mondotta el ezután az ünnepi beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Beethoven az egész emberiség volt és marad és ezért hívta meg az összes kultúr-nemzeteket az osztrák ünneprendező bizottság. Annak a reményének adott végül kifejezést, hogy a mai ünnep a szellemi együttműködést meg fogja szilárdítani.

Seipel kancellár a szövetségi kormány nevében üdvözölte a megjelenteket, majd Schmidt közoktatásiügyi miniszter, mint az örök harmónia mesterét méltatta Beethoven. Seitz bécsi polgármester után a külföldi küldöttségek szónokai beszéltek. Elsőnek Herriot francia közoktatásiügyi miniszter szólalt fel, akit ugyanolyan ovációval fogadtak, mint az utána felszólaló Pietro Mascagnit, a híres olasz zeneszerzőt, majd Vass József magyar jóléti miniszter,

Milojevics Milán jugoszláv követ, Lengyelország, Románia, Svájc, valamint a csehszlovák küldöttségek vezetői mondtak rövidebb beszédet.

Beethoven Fantasia-ja került ezután előadásra, amelynek magánszólamait a bécsi állami Operaház legnagyobb művészei énekelték és ezzel az ünnepek első része befejezést nyert és azokat ma és holnap folytatják.

Ugy a bécsi Beethoven-ünnepek beszédeit, valamint a világ minden részében rendezett Beethoven-hangversenyeket rádióon továbbítják, úgy, hogy valóban az egész kulturális világ áldoz a nagy zeneköltő emlékének, miután a Beethoven méltató beszédek, valamint a nagy zeneszerző művei a rádió útján eljutnak a világ legelrejtettebb zugaiba is.

Az osztrák köztársasági elnök tegnap a Bécsbe sereglő nagynevű államférfiak és szellemi nagyságok tiszteletére reggelit adott.

Megrendítő hatású volt Vandervelde belga külügyminiszter felszólalása. Vandervelde rámutatott, hogy Beethoven szelleme hozta össze először a háború által félig rombadólt Európa nemzeteit egységes ünneplésre. Európa ezzel el akarja ismerni, hogy Beethoven alapvető kulturális valamennyi fajt és nemzetet képes összefogni. Bécsben készült el Beethoven hatalmas műve a IX. szimfónia, az öröm himnusza, amely tülemelkedik minden politikán és nemzetben, valamennyi embernek szól, valamennyi szabad embernek, a milliőknak és hívja őket az egyesülésre.

Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságtól és örökös félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és faldoklási rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorral 1-2 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez gyorsan megszünteti az emésztési zavarokat okait s biztosan elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmérgezéséből származnak, a **Ferenc József** viz kitűnően bevál. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A kisen

folo

á

A katonai

(Cluj-Kolozsvár, tudósítójától.) Rövid látzólag minden ki fellángoltak a diáknak tegnap jelentették, nitesztációt rendezte gyógyszerészeti fakulték színhelye. Híresenevben hatalmas elő, amelyekben a japortja is részt akar strációk vasárnapra a bvia fővárosának lakóvártja az eseményekre. Amint a „Dinamitásból“ kitűnik, a terjedt hírek valóban azok azonban ezuttal idejében alkalmazott vették a rendezvényták el a szótornyú kísütetés lefolytatásá kisenévi eseményekről biakban közöljük:

Már napokkal ez hogy vasárnap a jasoportja érkezett Kisóciók fog rendezni.

Szombat este a katek képviselői megbeszélés határozta, hogy saját lése céljából minden jasiú diákoknak a vár

A d

jufo

A harmadik hadtvara egy főhadiszállásrendőrprefektúrán és tanyságokon megerősél, egy megerősített larasiba dirigáltak, esetleges zavargásoktonai osztagok szállt állomást azzal a forvonat beérkezésének a diákokat. Az állortézkedett, hogy a Kisenév bejárata előmáson ne állítsák megat a kisenévi vasut a diákok — akik kötek — bizonyára érnebben milyen sorskerült trükkhöz folvészfeket. A vonat tány száz méterrel a és közöttük néhány gázolva, Gudzule kül

Ta

a

A diákok a kül Stefan cel Mare ukeresztül akartak a azonban katonai erővben. A katonai hatóságok kedéseket abban a szteljesítik kötelességük körülkerítették, ugy, hatolni, sem visszavAzonnal megkezdődt

Dobrovici ezredes delegátusainak, hogy állapot van, bármily legenerikusabb megszalkalmazni és kéréleha törvény szigorát. erre engedélyt kért Scarisorianu tábornok Időközben a diáokték a csendőrok frrendfentartók ellenál sorianu tábornok rendszázadot dirigáltak a

Tavaszi ruhák olcsó festése, tisztítása megkezdődött CINR-nél, Cluj

A kisenevi hatóságok különvonattal toloncolták haza a fűntetésre átrándult jassii diákokat

A katonai és polgári hatóságok radikális eszközökkel vették elejét a diákzavargásoknak

(Cluj-Kolozsvár, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rövid szünet után ezen a héten látszólag minden különösebb ok nélkül ismét fellángoltak a diákmozgalmak. Amint azt már tegnap jelentettük, Bukarestben hatalmas manifesztációt rendeztek a diákok, Kolozsváron a gyógyszerészeti fakultás volt turbulens jelenetek színhelye. Híre terjedt annak is, hogy Kisenevben hatalmas manifesztációkat készítenek elő, amelyekben a jassii diákok egy nagy csoportja is részt akar venni. A kisenevi demonstrációk vasárnapra voltak tervezve és Beszarábia fővárosának lakossága érthető izgalommal várta az eseményeket.

Amint a „Dimineata” alább közölt tudósításból kitűnik, a tüntetés előkészületeiről elterjedt hírek valószínűleg bizonyultak. A hatóságok azonban ezuttal csakugyan energikus és idejében alkalmazott rendszabályokkal elejét vették a rendezvényeknek és csirájában fojtották el a szomorú kísérő jelenségekkel fenyegető tüntetés lefolytatását. A „Dimineata”-nak a kisenevi eseményekről szóló tudósítását az alábbiakban közöljük:

Már napokkal ezelőtt híre terjedt annak, hogy vasárnap a jassii diákok egy hatalmas csoportja érkezik Kisenevbe és itt demonstrációkat fog rendezni.

Szombat este a katonai és polgári hatóságok képviselői megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy sajnálatos események elkerülése céljából mindenáron megakadályozzák a jassii diákoknak a városba való behatolását.

A diákok vészfék segítségével jutottak be a városba

A harmadik hadtest parancsnokságának udvara egy főhadiszállás benyomását keltette. A rendőrprefekturán és az összes kerületi kapitányságokon megerősített patrolokat helyeztek el, egy megerősített csendőrszázadot pedig Calarasiába dirigáltak, hogy ott is elejét vegyék esetleges zavargásoknak. Hajnali 4 órakor katonai osztagok szállták meg a kisenevi vasúti állomást azzal a formális utasítással, hogy a vonat beérkezésének pillanatában fogják körül a diákokat. Az állomásfőnökség ezenkívül intézkedett, hogy a Jasiból érkező vonatot a Kisenev bejárata előtt lévő Cisternicesti állomáson ne állítsák meg. Mielőtt azonban a vonat a kisenevi vasútállomásra befutott volna, a diákok — akik körülbelül kétszázan lehetnek — bizonyára értesülve arról, hogy Kisenevben milyen sors vár rájuk, egy részben sikerült trükkhöz folyamodtak és meghúzták a vészféket. A vonat természetesen megállt néhány száz méterrel az állomás előtt. A diákok és közöttük néhány diáklány térdig erő sárban gázolva, Gudzule külváros felé igyekeztek.

Tárgyalások a katonaság és a diákok között

A diákok a külváros utcáin keresztül a Stefan cel Mare utca felé önzöltek s ezen keresztül akartak a városba bevonulni. Itt azonban katonai erővel találták magukat szemben. A katonai hatóságok is értesülve a programváltozásról, azonnal megtették a szükséges intézkedéseket abban a szilárd elhatározásban, hogy teljesítik kötelességüket. A tüntetőket a katonák körülkerítették, úgy, hogy a diákok sem előrehatolni, sem visszavonulni nem tudtak többé. Azonnal megkezdődtek a tárgyalások.

Dobrovici ezredes kilátásba helyezte a diákok delegátusainak, hogy miután Kisenevben ostromállapot van, bármily rendzavarással szemben a legergikusabb megszorító rendszabályokat fogja alkalmazni és kérlehetetlenül alkalmazni fogja a törvény szigorát. A diákok egy delegátusa erre engedélyt kért arra, hogy megjelenjenk Scarisoriu tábormok előtt.

Időközben a diákok háromszor is megkísérelték a csendőriek frontját áttörni, de ezek a rendfentartók ellenállásán meghiúsultak. Scarisoriu tábormok rendelkezéseire újabb két vadászszázadot dirigáltak a helyszínre, amelyek körül-

vették a diákokat s elindították őket az állomás felé. Az állomás közelében a kisenevi diákok egy csoportja megkísérelte a kordon áttörését, hogy a jassii diákokat kiszabadítsák. Ez a próbálkozás is hiábavalónak bizonyult, mert a diák segélyesapatot azonnal egy huszárezkadron vette körül.

Különvonattal vissza

Kisenev rendőrprefektusa azonnal jelentést tett a helyzetről Sergiu Nitza Beszarábia miniszterének. A miniszter intézkedett hogy a diákokat különvonattal vigyék vissza Jasiba. A terv szerint ez a különvonat csak Pipoteni állomáson állt volna meg. A diákok visszautasították a különvonatot és azt a kérésüket terjesztették elő, hogy legrosszabb esetben a gyorsvonattal utazhassanak, hogy alkalmuk legyen — amint azt kívánságukban kifejtették — néhány „zsidánt” elvinni. Amint értesülünk, a diákok szabadjeggyel tették meg a jasi—kisenevi utat, amelyet a jassii hatóságok állítottak ki számukra. Egy utólagos elhatározás értelmében a diákokat vivő különvonatot Pipoteniiben sem akarták megállítani, de az ennek az állomásnak főnökhelyettese Teodorescu,

Küszöbön az orosz-lengyel biztonsági szerződés megkötése

Varsó, március 29. Zaleski lengyel külügyminiszter a lengyel-orosz biztonsági szerződés tárgyalásairól elterjedt hírekre vonatkozólag kijelentette, hogy nincs szó a tárgyalások újrafelvételéről, hanem folytatásáról, mert azokat nem is szakították félbe, csupán a moszkvai lengyel követ kicserélése és Zaleskinek genfi utazása okoztak némi halasztást. A megkötendő szerződés Oroszországnak szomszédai iránt nyilvánított békés magatartását fogja kifejezésre juttatni és ugyanezt nyilvánítja Lengyelország is. Miután mindkét fél azonos intenciókkal van eltelve, az egyezmény megkötése remélhető.

A kantoni győzelem hatása alatt a Filippini szigetek is függetlenségi harcra készülnek

Chamberlain szerint Anglia nem adhat fel már több jogot Kinában. A brit tengerészeti bűntető expedícióit szervezik a nankingi vérengzésekért

London, március 29. Nemesak a Nankingból érkező jelentések erősítik meg azt a tényt, hogy a koncessziós területeken élő idegenek sorsa nem javult, hanem a legutóbbi sanghaji táviratok arra vallanak, hogy az ideig-óráig helyreállott nyugalom Sanghajban is újra felborulóban van.

A francia koncessziós területek, amelyek legközelebb állanak a kínai negyedhez, máris lángokban állanak,

ugy, hogy a francia lakosság kénytelen lesz minden valószínűség szerint az angol haderők védelmére bízni magát. Nankingban még egyre folyó mészárlások hírére egyre több japán és angol haderő száll partra a kina kikötőkben. Már ez is mutatja, hogy a Csang-Kai-Sek tábornokkal megújított tárgyalások nem sok reménnyel biztatnak, főleg azért nem, mert Csang-Kai-Sek minden előzetes tárgyalás alapjául a külföldiek minden jogának azonnali megszüntetését követeli.

Az amerikai tengerészek Nankingban mindent elkövetnek, hogy a veszélyeztetett állampolgárok életét megmentsek. A Jangcesiang folyó felsővidékén élő unióbeli alattvalók elszállítására megkezdődött.

A Nankingban amerikaiak kezén lévő összes épületeket felgyújtották és kirabolták.

London, március 29. Az egyre kétségbeesőbb helyzet, amely Kantonban az angolokat és a velük szövethetett amerikaiakat és egyéb idegeneket fenyegeti, Chamberlain angol külügyminisztert ismét felszólalásra bírta az angol alsóházban. A külügyminiszter beszédében annak a nézetének adott kifejezést, hogy

Anglia már nem adhat fel több jogot Kinában és csakis akkor kezdhet komoly tárgyalásokat a kantoniakkal, ha

Két dolog egészen biztos. Az egyik a halál, a másik, ami szintén egész bizonyos, hogy semmiféle fertőző betegséget nem kap az, aki a világhírű kolozsvári Heinrich-féle

Szent László fertőtlenítő

szappannal mosakodik. Kapható mindenütt

hogy megkönnyítse a diákoknak a városba való behatolását, úgy igyekezett megállítani a különvonatot, hogy a sínek közé állott. A pipoteni katonai különítmény kapitánya azonban megakadályozta a főnökhelyettes ebben az akciójában, őrizetbe vette a főnökhelyetteset és elővezette az ottani rendőrségre.

Sergiu Nitza Beszarábia minisztere és Daniel Ciugureanu volt miniszter, akik ma Bukarestbe akartak utazni, holnapra halasztották elindulásukat, hogy esetleges újabb rendzavarási kísérletek esetén jelen lehessenek.

Feltétlenül dicséretreméltók — fejezi be cikkét a „Dimineata” — a hatóságok intézkedései. A hatóságok teljesítették kötelességüket és így semmilyen rendzavarás nem történt.

azok záros határidőn belül biztosítják a rendet.

Az angol kormány egyébként a Nankingban okozott rablásokért nagyszögű kártérítést fog követelni a kantoniaktól. A Daily Telegraph értesülései szerint az angol és amerikai lakosságnak azért kellett sürgősen kiüríteni Nankingot, mert

az angol konzulátusok őrségei a kritikus pillanatokban fejezve menekültek a bevonuló kantoni csapatok elől.

London, március 29. Az „United Press” szenzációs értesülést közöl, amely arra vall, hogy a kantoniak forradalma nem elszigetelt jelenség és immár nemesak Kinára korlátozódik, hanem a Kelet többi gyarmati népeit is forradalmasítja. Az „United Press”

a Filippini szigetekről egy olyan nagyarányú mozgalomról számol be, amely teljesen a kantoni kumintag mintájára szervezkedik és a Filippini szigetek lakosságának körében máris rendkívül izgatott és könnyen veszélyessé válható hangulatot váltott ki.

A szervezkedés egy ugynevezett néplégió keretében történik, amely mint annak idején a kantoni kumintag, titkos szervezet és célja a gyarmati uralom megszüntetése.

London, március 29. Sanghajból érkező táviratok szerint a brit tengerészek a nankingi vérengzéssel kapcsolatban egy büntetőexpedíciót szerveztek, amelynek feladatát tegnap végre is hajtották. A Bias-öbölben, amely Honkonghoz közel fekszik, teljesen szétrombolták a kalózok rejtékhelyét. Több, mint ötven dzsonkát elcsúszasztottak és 153 házat leromboltak. A büntetőexpedícióban 4 cirkáló, 300 katona és számos repülőgép vett részt.

en
yát
k.
-ut 8.

a nagy zeneköltő
szíteni szeretné ön-
ő ember rajongása
ki a Verdi előszóiból
őnek hatalmas mű-
konzervál Franz

doklik

olyamán rendkívül
plikációkkal járt,
andóan konziliumot
ett, láza rendkívül
hogy a katasztrófa
l birkózni a súlyos

velde ijének ombolt Európá

vet, Lengyelország,
szlovák küldöttségek
zedet.
lt ezután előadásra,
esi állami Operaház
és ezzel az ünnepe-
rt és azokat ma és

nap beszédeit, vala-
rendezett Beethoven-
tják, úgy, hogy való-
nt a nagy zeneköltő
nt méltató beszédek,
művei a rádió útján
zugaiba is.
ők tegnap a Bécsbe
k és szellemi nagy-
t.
ndervele belga kül-
ndervele rámutatott,
a össze először a há-
rópa nemzeteit egy-
l el akarja ismerni,
uraja valamennyi fajt
Bécsben készült el
X. szimfónia, az öröm
minden politikán és
k szól, valamennyi
k és hívja őket az

, ha álmatlanságban
enyved, ha hasgöres,
oklasi rohamok kinez-
romorra 1-2 pohár
keserűvizet, mert ez
tési zavarok okait s
a. Az emésztőszervek
a elismeri, hogy olyan
na tartalmának ör-
Ferenc József viz-
egyszerítárakban, dro-

-nél, Cluj

A dumping

A lej emelkedése óta, különösen az új behozatali vámtarifával kapcsolatban, egyre sürűbb panaszok hangzottak el a gyáripar részéről a külföldi dumping ellen, amely összeomlással fenyegeti a belföldi termelést, ha megfelelő vámvédelemben nem részesül. Erről a kérdéssel igen érdekes tanulmányt írt nemrégiben Jacob Viner, a csikágói egyetem nemzetgazdaságtan-professzora. Viner megállapítja, hogy soha olyan nagymértékben nem alkalmazták egymás ellen az államok a dumping-rendszerét, mint jelenleg. A dumping tudvaleg olyan gazdasági és kereskedelmi eszköz, amelyet az exportáló államok ipara szokott alkalmazni, hogy gyártmányainak fölöslegét a határokon túl értékesíthesse, még pedig olyan áron, amelyekkel az importáló államban előállított hasonló cikkek olcsóság tekintetében nem fejthetnek ki lojális konkurenciát. Más szavakkal, a fejlettebb ipari állam az otthon már nem értékesíthető árukat, amelyeket angolul *dumped-áruknak* neveznek, alacsonyabb áron külföldön igyekeznek elhelyezni. Ez az árleszállítás többféle lehet. Vagy olcsóbb az importáló állam eladási árainál, vagy pedig olcsóbb a saját, vagy a külföldi előállítási költségeknél és végül, ha nyilvánvalóan olcsóbb az importáló állam hasonló cikkeinek árnál.

Egy külföldi árut, amelynek természetes termelési feltételei nagyon kedvezők, jóval olcsóbban lehet eladni, mint amennyibe importáló országokban a hasonló áruk magának a termelőnek kerülnek. A fejlett német vegyi ipar például az aszpirin gramját Romániában — mondjuk — egy lejért árusítja, viszont belföldön nem is egészen ugyanazt a minőségű aszpirint csak 1 lej 50 baniért tudják előállítani. A német aszpirinnak ez az olcsósága nem dumping-jellegű. De ha most Románia a belföldi vegyipar fejlődésének biztosítására magas behozatali vámmal sújtja a német árut, amely az ottani túltermelés folytán mégis kénytelen elhelyezést nyerni a román piacon, ezt csakis nyilvánvaló dumping-árrakkal tudja elérni. Ez a dumping-törékvés megnyilvánulhat abban, hogy a németek még lejjebb szállítják az exportra szánt aszpirin árát, hogy a magas vám ellenére továbbra is egy lejért adhassák, vagy pedig a német kormány bizonyos export-prémiumokat és szállítási kedvezményeket ad az érdekelt iparoknak, hogy megkönnyítse a dumped-áru kivitelét.

A dumping eszközei különbözők. Ha valamely állam rendszeresen dumpinggal dolgozik, az csakis szándékos lehet, vagyis támadó jellegű és azzal a céllal, hogy meghódítsa magának a dumping alá vett piacot és az ottani hasonló termelést letörje. Néha azonban a dumping bizonyos tárgyi körülmények következménye, amely független az exportáló állam iparának akaratától. Az ilyen dumping, amely jelenleg Románia ellen is folyik, abban az árkülönbségben jut kifejezésre, amelyet az importáló állam valutájának az exportáló állam stabil valutájával szembeni esése, vagy emelkedése idézett elő. Ugyanígy nem szándékos dumping állhat elő ott, ahol valamely államban sokkal kedvezőbb természetes fejlődési feltételei vannak, mint más országoknak, amelyek nem eléggé erélyes rendszabályokkal védekeznek a külföldi dumped-áru beözönlése ellen. Legutóbb például a romániai fémipar is panaszolta, hogy a lej emelkedése folytán a jelenlegi vámtételek mellett elvesztette versenyképességét a külföldi gyártmányokkal szemben.

Van olyan dumping is, amelyet valamely állam szándékosan, vagy szándék nélkül folytat az importáló ország ellen, annak hallgatóságos beleegyezésével. Ez volt a helyzet például Romániában 1926 előtt, amikor — minden más európai államtól eltérően — az import-vámok abszolút alacsonyak voltak, míg a Romániából külföldre szánt áruk horribilis kiviteli vámok alá estek.

A dumping mindenkori célja a maximális nyereség, vagy legalább is a kielégítő nyereség megtartása a túltermelő exportiparok javára. Eppen ezért a dumping is magában hordja mindazokat a veszélyeket, amelyekkel bármilyen kereskedelmi üzlet járni szokott. Akár szabadforgalom van az importáló országban, akár ipari vámvédelem, a dumping a fogyasztóknak ked-

vez, mert a belföldi hasonló cikkek árait is le-szorítja. Különösen az agrárállamok huznak hasznát a dumpingból, mert megfelelő belföldi ipar hiján mégis olcsó és jóminőségű árut kapnak külföldről.

Ez az előnyös helyzet azonban csak addig tart, amíg az importáló állam nem jut maga is abba a helyzetbe, hogy a mezőgazdasági termelésről az ipari termelésre térjen át. Jellemző példa erre, hogy Anglia 1887-ben még erősen panaszkodott az olcsó német áruk importja el-

len, amely útjában állott az angol ipar szabad fejlődésének. Ekkor vezették be azután az úgynevezett „*Marchandise Marks Act*” törvényt, amely előírja, hogy minden importáruv rajta kell legyen, hogy hol készült (*Made in Germany*). A törvény nyilvánvalóan így akarta felhívni az angol fogyasztókat a figyelmét arra, hogy valamelyik áru külföldi eredetű és a felvilágosodott angol hazafi az ilyen árut nem vette meg. Ez volt a világon az első anti-dumping-törvény.

Máramarosban újra letartóztattak egy antiszemita-kommunista agitátort

Miciuna Vasile kisbocksói tanítót átkísérik a kolozsvári hadbírószákhoz

(*Viseul de sus-Felsővisó*, március 29. Az *Uj Kelet tudósítójától*.) Néhány héttel ezelőtt beszámolt az *Uj Kelet* arról, hogy Máramaros-szigeten kommunista bűncselekményért letartóztattak egy antiszemita-fascista kalandort. Ez a speciálisan máramarosi „összetett” propaganda most a Felsővisó melletti Kisbocksón is követőre talált, ahol a falu Miciuna Vasile nevű tanítója, a máramaros-szigeti Manolachehoz hasonlóan egyidejűleg fejtett ki antiszemita és kommunista propagandát is.

Miciuna Vasile, mint állami tanító engedélyt kért és kapott arra, hogy naponta esti tízóraival kezdettel kulturális előadásokat tartson. E hatóságilag engedélyezett kulturális előadások ürügye alatt az iskolába összesereglett falusiaknak kommunista és antiszemita beszédeket tartott.

A szatmári tanfelügyelőség feljelentése alapján tudomást szerzett Miciuna előadásainak

tendenciáiról és folyó hó 17-én este tíz órakor Kővári J. szatmári kerületi tanfelügyelő a szigeti tanfelügyelőnek és egy detektivnek kíséretében egy előadás közepén meglepték a tanítót, aki letartóztatása után bevallotta, hogy kommunista és hogy kommunista és antiszemita propagandát fejt ki a népnek. A meglepett házkutatás után nagymennyiségű röpiratot, kommunista brosurát és levelet találtak nála, amelyekből kitéjük — és amit egyébként a tanító sem tagadott — hogy közvetlen összeköttetésben állott a moszkvai internacionáléval is. Állítólag pénzt is kapott propaganda célokra, noha családos ember volt, havi 3100 lej fizetése dacára nagylábon élt.

A tanítót, aki beszarabiai születésű, fel-függesztették állásából, Kolozsvárra kísérték és átadták a hadbírószákhoz.

A vörös hadsereg elégedetlen a szovjetrendszerrel

Wrangel báró nyilatkozik a bolsevizmus közeli bukásáról

Brüsszel, március 29. Wrangel tábornok, az orosz ellenforradalmi haderők egykori parancsnoka ezidőszent Belgiumban tartózkodik. Az európai országokban széjjelszórt oroszokat ő szervezi és mint az emigránsok politikai expone-nse, ő tárgyal a különböző államok kormányai-val. A tábornok időről-időre nyilatkozik a szovjetek és a külföld közötti viszonyról is. Legutóbb a „*Renaissance*” című lap hasábjain mondotta el véleményét a vörös hadseregben észlelhető bomlásról. Az érdekes nyilatkozat így hangzik:

— Ugy látom, hogy Európa már kezdi belátni, hogy a bolsevizmus és kommunizmus nemcsak az orosz nép szerencsétlensége, hanem katasztrófa az egész civilizált világnak. Szomorú tapasztalatok eredménye ez, ama tapasztalatoké, amiket Európa szerzett a szovjetek elismerése által. Kormányok, amelyek azt hitték, hogy az elismerés által gazdasági előnyöket szereznek, most már rájöttek, hogy a szovjetek uraival kötött szerződés kétélű fegyver. E felismerés már egymagában haladást jelent. De a bolsevizmus veszedelmének felismerése csak első etap a hosszú uton, amelyen haladniok kell mindazoknak, akik ki akarják irtani a világrontó mótelyt.

— A kommunizmus egyébként még Oroszországban is talajt veszít. Az ország életerejé-

kiveti magából a bolsevizmus mérges mázát. Minden réteg a lakosság, még a munkás-ságot sem kivéve, nyíltan kifejezést ad elégedetlenségének és ez az ellenkezés különösen a parasztság között érezhető. De a vörös hadsereg sem kivétel e tekintetben. A szovjet potentátjai hiába akarják a katonák nemzeti tradícióit és érzelmeit elfelejteni, a katonák között a nemzeti gondolat egyre ébred.

Wrangel leveleket közöl, amiket a vörös hadsereg tisztjeitől kapott. A levelek szerint adott pillanatban a katonák készek lesznek a belső ellenség leveretésére.

Közli ezután, hogy az ellenforradalom hadserege, ha fegyver nélkül is, de hét év óta egyre szervezkedik, összeköttetést tartanak fenn az egyik ország emigránsai a másik országával. Ha az óra üt, ezek a harcosok tudni fogják kötelességüket.

— **Louis Marshall a héber irodalom tiszteletbeli doktora.** Newyorkból jelentik: A zsidó teológiai főiskola, amelynek államnévnyes címadoományozási joga van, Louis Marshallnak a zsidó művelődés terjesztése körüli érdemei elismerésül a tiszteletbeli doktori címet adományozta. Dr. Cyrus Adler, a főiskola rektora, a tanártestület diszülésén nagy beszéd kíséretében adta át Louis Marshallnak a doktori diplomát.

Idegeskedésnél,

betegeknél csodát művel

ARNEA a nemes vitamintápszer

Kérjen irodalmat.

Kérdezze meg orvosát.

Gyártja ARNEA Tápszergyár, Timisoara, I. Str. Gheorghe Lazar

A jobbra az Ufa

Félmilliárd a

(*Berlin, március 29. Ufa német filmsz sulyosra fordult. kölesön hetek alatt Banknál már ismét tartozik. Ez a holt Romániában is ismert pénzintézet kezdek az Ufa-váll véve igen jövedelméztettek fel még — mint péld mirozott Metropo Hausback bankig lási biztosnak neve ellentétes eredm alatt 50 millió deficitje.*)

A Deutsche Ba lotta az Ufa-szinh trösztnék, felajánl nek, felajánlotta eg de a tárgyalások m ményre vezettek. Ufa 130 millió má len kamatoztatni, százalékra felvett t mégis akad vevő, vajjon nyíltan fog- pedig valamelyik m A Krupp-művek vo berg, aki ismétleten jelölt és mint diktá áron megvásárolta pét a német filmpia igen sulyos szerepe sajtó irányításánál.

Hugenberg igen g művek vezérkarán egyre újból konflikt akart csinálni a Kr ből. A német nagy benne fedezték fel alkalmasabb a nagy védelmére és ezért ember, nagyon bök részesült a német n hogy finanszíris esz folyást a nagyipar német közvélemény megfelelő Hugenberg rendelkezésére boesá vásárolta a lapokat, tett szert befolyásra lapot is, vásárolt m vásárolt egy nagy n létesített egy nagy zetet és bevonult a személy szerint nem több szó esett róla emlegették a Hugen év alatt.

Kal
teljes
meg ke

Mutat
Gyukits kalap ...
Nyulszőr
Loden kalap
Gyapju kalap

Weisz
Cluj, Calea Reg
(volt W)

gol ipar szabad
azután az ugy-
Act- törvényt,
aportárum rajta
(Made in Ger-
m) így akarta
figyelmét arra,
edetű és a fel-
ren árut nem
az első anti-

**egy
ri
sághoz**

este tíz óraker
felügyelő a szí-
tektívnek kísé-
beglepték a ta-
vallotta, hogy
és antisze-
nek. A megej-
isegű röpiratot,
találtak nála,
egyébként a
közvetlen össze-
ternacionáléval
ganda célokra,
100 lej fizeté-

születésű, fel-
ra kísérték és

en

mérges mázát.
ég a munkás-
ést ad elégtel-
különösen a
vörös hadsereg
vjet potentát-
zeti tradícióit
ának között a
k.

amiket a vörös
levelek szerint
szek lesznek a

orradalom had-
le hét év óta
t tartanak fenn
sik országával.
tudni fogják

él,

intápszer

orvosát.
he Lazar

A jobboldali német nehézipar megvette az Ufa-színházakat propagandacélokra

Félmilliárd aranyárka passzívja van a legnagyobb európai filmvállalatnak

(Berlin, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemrég már csőd előtt állott világhírű Ufa német filmszínházkoncern helyzete ismét súlyosra fordult. A 4 millió dolláros szanalási költségen hetek alatt elfogyott és a cég a Deutsche Banknál már ismét 500 millió aranyárkával tartozik. Ez a horribilis adósság arra indította a Romániában is egykori földgazdérdekltségéről ismert pénzintézetet, hogy szabadulni igyekezzen az Ufa-vállalatoktól, amelyek magukban rejtve igen jövedelmezők, csak a filmfelvételek emésztettek fel mesébe illő összegeket és a végén — mint például a nagy hűhóval bereklámirozott Metropolis — a filmek megbuktak. Hansback bankigazgató missziója, akit szanalási biztossnak neveztek ki volt a vállalat élére, ellentétes eredménnyel járt és az ő rezsímje alatt 50 millió márkával növekedett az Ufa deficitje.

A Deutsche Bank, mint főhitelező, felajánlotta az Ufa-színházakat a német festékipari trösztnek, felajánlotta a német műselyemtrösztnek, felajánlotta egy-két nagy kiadóvállalatnak, de a tárgyalások mindig újabb negatív eredményre vezettek, elsősorban azért, mert az Ufa 130 millió márka tartozást volna kénytelen kamatoztatni, és ezek között vannak 10 százalékra felvett tartozások is. Végül azonban mégis akadt vevő, noha még nem bizonyos, vajjon nyíltan fog-e történni az átvétel, vagy pedig valamelyik más vállalat fedezete alatt. A Krupp-művek volt vezérigazgatója, Hugenberg, aki ismétlen szerepelt mint kancellárjelölt és mint diktátorjelölt, most elég drága áron megvásárolta magának a diktátor szerepét a német filmpiacon, miután már évek óta igen súlyos szerepe van a német jobboldali sajtó irányításánál.

Hugenberg igen gyorsan emelkedett a Krupp-művek vezérkarának első sorába, de azután egyre újabb konfliktusai voltak, mivel politikát akart csinálni a Krupp-művek igazgatói székéből. A német nagyipar egyes vezérei azonban benne fedezték fel azt az embert, aki a legalkalmasabb a nagyipar érdekeinek politikai védelmére és ezért Hugenberg, aki igen gazdag ember, nagyon bőkezű anyagi támogatásban részesült a német nagyipar egyrésztől azért, hogy finansziális eszközökkel gyakoroljon befolyást a nagyipar érdekeinek megfelelően a német közvéleményre. Ez a feladat annál inkább megfelel Hugenberg titkos tanácsosnak, mert a rendelkezésére bocsátott összegekből sorjában vásárolta a lapokat, kivált a vidéki sajtóban tett szert befolyásra, de megszerzett több berlini lapot is, vásárolt mindenféle nyomdákat, megvásárolt egy nagy német könyvkiadóvállalatot, létesített egy nagyarányú hírszolgálati szervezetet és bevonult a birodalmi gyűlésbe is, ahol személy szerint nem igen szerepelt: de annál több szó esett róla akkor, amikor újból és újból emlegették a Hugenberg-sajtót az elmúlt két év alatt.

Ugyátszik, most a Hugenberg-lapok frontját kiszélesítik majd a Hugenberg-mozik, mivel Hugenberg arra az álláspontra helyezkedett, hogy a filmszínház ugyanolyan fontos eszköz a közvélemény befolyásolására, mint a sajtó, már pedig a német filmszínházak közönségére egyszerre igen erős hatást gyakorolhatna Hugenberg, ha átvette az UFA vezetését.

Mindenesetre igen nagy meglepetést keltett az, hogy Hugenberg mozgósítani tudta azokat a rendkívül nagy finansiális eszközöket, amelyek az UFA adóssággal terhelt tömegének átvételére szükségesek. A német nehézipar sokat emlegetett képviselői közül Ottó Wolff csatlakozott nyíltan ahhoz a konzorciumhoz, amely most átveszi az UFA színházait és vállalatait. De a konzorciumnak nyilván van még a német nagyipar köréből néhány más olyan tagja, aki inkább nem óhajt a nyilvánosság előtt szerepelni.

Elejtették a katonai vizsgálóbizottság kiküldetésének tervét az olasz-jugoszláv konfliktus ügyében

Diplomáciai akció indult meg Olaszország és Jugoszlávia közvetlen megegyezésére

(London, március 29. A jugoszláv-olasz konfliktus ügyében naponta érkeznek az egymásnak teljesen ellentmondó hírek. Tegnap jelentették, hogy Olaszország beleegyezését adta egy vizsgálóbizottságnak a jugoszláv-albán határra való kiküldetését. Annál szenzációsabban hat a „Daily Telegraph“-nak az a mai közlése, hogy a jugoszláv-albán határra kiküldendő katonai vizsgálóbizottság tervét angol katonai körökben beavatott politikusok teljesen meghiúsultnak tekintik és az újabb diplomáciai eszmecsere az irányban folyik, hogy az olasz-jugoszláv kormány közvetlen tárgyalásokkal igyekezzen egymással megegyezni.

Páris, március 29. A „Petit Parisien“ interjú közöl Bodrerotól, Olaszország belgrádi követétől. Bodrero kijelenti, hogy a helyzet megértéséhez szükséges az albán-szerb határ la-

kosságának multját is ismerni. A jugoszláv kormány azelőtt két évvel a határmenti komitácik segítségével sikerült hatalomra juttatni Achmed Zogut. Ez év tavasz kezdetén az olasz kormány az az impressziója támadt, hogy a két év előtti manővert megismétlik.

Természetes tehát, hogy Olaszország, amely a nagyhatalmak hozzájárulásával a civilizációt terjeszti Albániában, nem nézheti, hogy erőfeszítéseit folytonos zavargások megsemmisítsék. Mussolini riadót fújt, nem azért, hogy provokáljon, hanem épp ellenkezőleg, hogy a katasztrófát elkerülje, mert azok a vidékek, ahol valóságosan lappangó háború van, minden egyes zavargás alkalmával komoly konfliktus veszélyével fenyegetnek. Az olasz kormány megvolt az oka, hogy ilyen veszedelemtől tartson a legközelebbi jövőre nézve.

Az ügyész elejtette a vádat Venter dr. kolozsvári ügyvéd ellen

(Cluj-Kolozsvár, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy becsületében alaptalanul megátadott ügyvédnek szolgáltatott elégtételt a kolozsvári törvényszék. A törvényszék Crucin-tanácsa ma délelőtt folytatta dr. Venter Augustin kolozsvári ügyvéd bűnperének tárgyalását, akit hűtlen kezeléssel vádolt meg az ügyészség. Amint megírtuk, Friedmann Mór kolozsvári malomtulajdonos műmalmának leégése után kényszeregyezséget ajánlott fel hitelezőinek. Végrehajtási gondnokul dr. Venter Ágostont neveztek ki, aki hárommillió 600 ezer lej tüzbiztosítási összeget vett fel különböző intézetektől. Az összeget azonban csak hónapok után deponálta a pénzügyigazgatóságnál és a vád szerint az időközben bankokban elhelyezett összeg kamatainak egyrészt — 24 ezer lejt — magánál tartotta és csak azután deponálta, miután Friedmann bűnvádi feljelentést tett ellene.

A bűnper első tanuja, Popov Adonis ügyvéd dr. Venterre terhelő vallomást tett. A tárgyalás

további során azonban megállapítást nyert, hogy Venter dr., aki csak behajtási gondokként szerepelt, — és nem csődtömeg-gondnokként, mint az előző tudósításunkban tévesen írtuk, — a paragrafusok értelmében nem volt köteles az összeg gyűmölcsötztetéséről gondoskodni. Az elszámolásnál egyébként is megjegyezte, hogy esetleges tévedéseket utólag kikorrigál és mint a mai tárgyaláson Venter dr. előadta, — az inkriminált 24 ezer lej annak idején elkerülte figyelmét. Aktákkal bizonyította egyébként, hogy behajtási gondnoki megbízása még nem nyert befejezést és miután neki a magánvádlóval szemben 24 ezer lej értékű követelése van, jogában is lett volna az összeget visszatartani.

Dr. Fabius ügyvéd védőbeszéde után dr. Bossie ügyész elejtette a vádat dr. Venterrel szemben és a törvényszék egyhanguan felmentette a hűtlen kezelés vádjáról.

Eltűntek a berlini országos törvényszékekről a nemzetközi kokaincsempészek bűnügyének összes iratai

Valószínű, hogy a szabadlábban lévő büntársak lopták el az iratokat

(Berlin, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Eddig még ki nem derített módon a berlini országos törvényszékekről eltűntek az összes akták, amelyek a nemzetközi kokain- és morfiuncsempészek bűnügyével kapcsolatosak. Szinte bizonyos, hogy az aktákat a csempészek még szabadlábban lévő büntársai lopták el.

A berlini bűnügyi rendőrség még a mult év decemberében kézrekerített egy egész bandát, amely nemzetközi kereskedést folytatott ezekkel a mérgekkel. A bünszövetkezet vezetője két állítólagos orosz kereskedő volt, akik az ügy-nökök egész hadával dolgoztak. A két kereskedő kézrekerítése után letartóztattak Berlinben egy orosz orvost is tizenegy honfitársával együtt, továbbá egy berlini gyógyszerészeti gyár volt vegyészét és egy szállítási cég alkalmazottját, akik a bünszövetkezet tagjai voltak. A csempészbandának az egész világot behálózó szervezete volt, áruraktárak és vezérképviselőik Kopenhágában volt, de Párisban és másutt is volt lerakatuk és magát a fehérmérget stuttgarti, hamburgi és berlini vegyészeti gyárakból szerezték.

A központ Berlinben volt és a csempész-

banda rengeteg pénzt keresett. A bünszövetkezetnek szigorú alapszabályai, sőt becsület-birosága is volt és ha valamely tag kijátszotta a vállalatot, vagy áron alul árusította a mérget, akkor az illetőt kizárták és társai gondoskodni tartoztak arról, hogy többé ne jusson kokainhoz, vagy morfiunhoz, nehogy az árat rontsa. A csempészek a legkörülményesebben játszották ki a hatósági ellenőrzést. Szakavatott vegyészek a fehér mérget megfestették olyan anyagokkal, amelyek ismét könnyen voltak belőle elvonhatók, vagy tégelyekbe rejtették olyanformán, hogy köröskörül ajakzsirral vonták be, végül tubusokban szállították a mérget, mint arkrémet és a tubusok két végén csakugyan kénőcs volt, amelyet a szállítmány rendeltetési helyén ismét vegyészek távolítottak el a kokaintól, morfiuntól, vagy heroinidtól.

A rendőrség lefoglalta a vállalat üzleti könyveit is, amelyekből kitűnik, hogy a csempészek milyen rengeteg mennyiségű mérget hoztak forgalomba az egész világon. Most ezek a lefoglalt üzleti könyvek is eltűntek a berlini országos törvényszékekről.

Raktáron levő

Kalapok

teljes kiárusítása megkezdődött.

Mutatványárak:

Gyúlkits kalap	650—750
Nyulszőr	450—550
Loden kalap	100—180
Gyapju kalap	200—350

Weisz Siegfried
Cluj, Calea Regele Ferdinand 10.
(volt Wesselényi-u.)

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Zsidó vándorlások

A zsidó vándorlás ma már világprobléma és ezt a nagyszabású történelmi és szociális kérdést legutóbb a könyvpiacra került két könyv is igyekszik megközelíteni. John I. Brown, a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség titkára „A népvándorlás problémája és a munkásosztály” címen írt erről a témáról mélyreható és statisztikai adataival meggyőző erejű művet, a másikat viszont S. Altman írta „A vándorlások története” cím alatt.

Brown könyve épűgy, mint Altman-é behatóan foglalkozik a zsidó vándorlással. A munkásvezér a zsidó vándorlások okát gazdasági momentumokban keresi, míg Altman az üldözéseket tekinti a zsidó vándorlások indítékaként. Fölsimerik, bár nem hangsúlyozzák ki a különösen szembeötlő tény, hogy a zsidó vándorlásban nagy szerepe van a zsidó nép földnélküliségének. A könyvek értékes statisztikai megállapításából tudjuk, hogy 1901-től 1925-ig Északamerikába 17,170,110 bevándorló jutott be, ezek közül 1,749,988 zsidó volt, vagyis a bevándorlottak tizenegy százaléka.

Minden este

változatos műsorral

dorló jutott be, ezek közül 1,749,988 zsidó volt, vagyis a bevándorlottak tizenegy százaléka.

Ez a szám sokkal nagyobb, mint a zsidók számszerű aránya Európa összlakosságához. Még élelkebben szembeötlik ez a szám, ha megfontoljuk, hogy a statisztika szerint a világ zsidóságának egy ötödörése huszonöt év alatt elhagyta régi országait.

1900-tól 1925-ig bevándorolt zsidók közül 45,2 százaléknak nem volt mestersége. 35,2 százalék képzett iparos volt, a többi mezőgazdasági munkás volt, cseléd, napszámos és hasonló foglalkozású. A hivatalnoki körhöz tartoztak azok a fiatalok, akik a családokkal jöttek az Unió területére, ami annak a bizonyossága, hogy a zsidók túlnyomó részben családostul mentek a nagy utra.

Szomorúbb a visszavándorlások statisztikája különösen az utóbbi évekből. 1920-tól 1925-ig 159,399 lélek vándorolt be és 128,725 ember jött vissza, vagyis négyötöde a bevándorlóknak nem tudott elhelyezkedni. Közülük rendkívül nagy arányszámban voltak zsidók. A palesztinai be- és kivándorlással csak kis részben foglalkozik a két mű. Azonban egyértelműen megállapítják, hogy Palesztina politikai és gazdasági tekintetben az átmeneti krízistől eltekintve a bevándorlási országok egyik legmegfelelőbbjének tekinthető.

— **Bratianu és Averescu között még nem simultak el az ellentétek a király elutasításának kérdésében.** Bukarestből jelentik: Az „Adeverul” foglalkozva a király elutasításáról szóló különböző hírekkel, határozottan kijelenti, hogy egyelőre semmit sem határoztak, de valószínű, hogy Bratianunak az utazás elleni álláspontja fog győzni. A liberális vezér ugyanis orvosi és politikai szempontokra hivatkozva, az elutasítás ellen foglal állást és a király itt tartózkodását szükségesnek mondja minden keletkezhető nehézség megakadályozására. Averescu-körökben kifejtik, hogy a római látogatás olyan ügy, amely kizárólag a király óhajától függ. A szicíliai üdülést Sluys professzor javasolta, aki szükségesnek látta, hogy az első rádiókúra és egy második enyhébb kezelés között a király melegebb

Lepadatu volt pénzügyminiszter fontos misszióval Bécsbe utazott

Titulescu cáfolja a közte és a kormány közötti ellentétek híreit

(Bucuresti-Bukarest, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Titulescu londoni nagykövét hazaérkezéseivel kapcsolatosan különböző verziónak kerültek forgalomba. Így egyesek tudnivaló, hogy a nagykövet és a kormány között bizonyos ellentétek merültek fel. Titulescu ma a sajtó képviselői előtt alaptalanoknak deklarálta ezeket a híreket és kijelentette, hogy közte és a kormány között nem voltak ellentétek. A kormány összes tagjai és elsősorban Averescu tábornok a legszívélyesebben fogadták hazaérkezését.
Itt említjük meg, hogy Lepadatu volt pénzügyminiszter tegnap délután Bécsbe utazott. Elutazása előtt hosszabb megbeszélést folytatott a miniszterelnökkel, aki — beavatottak szerint — fontos külföldi missziót bízott a volt pénzügyminiszterre.

Két év után kézrekerült a zilahi utalványhamisítás egyik tettese

Fülöp Karolina Désy Magda álnéven két évig élt Kolozsváron a hamisítás felidézése után

(Cluj-Kolozsvár, március 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrség bünygyi osztályának detektívjei ma délelőtt letartóztattak egy Fülöp Karolina nevű zilahi származású leányt, akit Désy Magda néven ismertek Kolozsváron. A dési rendőrség ugyanis ma átiratban értesítette a kolozsvári rendőrséget, hogy Fülöp Karolinát már hét éve körözik egy bünygyből kifolyólag, amelyben a körözött lánynak aktív része volt. Az átirat szerint két évvel ezelőtt Zilahon letartóztatták Végh Béla postahivatalnokot, aki csaknem százezer lej értékű postautalványt hamisított és a pénzt menyasszonyával, Fülöp Karolinával együtt elköltötte. A vizsgálat során azonban Fülöp Karolinának

sikerült Zilahról megszöknie és míg Végh Bélát azóta már elítélte a dési törvényszék, menyasszonyát eddig hiába kutatták a nyomozó hatóságok. Most azután a dési rendőrségnek tudomására jutott, hogy Fülöp Karolina Désy Magda álnév alatt Kolozsváron tartózkodik és egyik itteni ügyvéd barátja. Désy Magdát ma reggel az ügyvéd lakásán sikerült letartóztatni. Eleinte tagadni próbálta kiletét, a keresztkérdések sulya alatt azonban bevallotta, hogy Fülöp Karolinával azonos. Kihallgatása után Désyre kísérték át, ahol a vizsgálatot lefolytatják ellene. Désy Magda egyébként kolozsvári tartózkodása alatt egyik hetilap munkatársa is volt.

éghajlaton tartózkodjon hosszabb ideig. Az „Adeverul” hozzáteszi, hogy olyan javaslatok is történtek, hogy a király a Fekete-tenger, vagy az Adriai-tenger partjára, vagy pedig Ciprus-szigetere utazzék, de egyelőre semmi irányban nem történt döntés.

— Zsidó tanárnő egy indiai főiskolán

Londonból jelentik: India kormánya Rebeka Perlzweig kisasszonyt kinevezte a curseangi Indiai iskola matematikai tanszékére. Perlzweig kisasszony egy londoni kántor leánya, fivére pedig egy zsidó reformtemplom főrabijja.

SCHIMAI-ék

— **Radics a zsidókról.** Zágrábból jelentik: Radics István, az ismert parasztvezér és volt miniszter egy sajtófogadás alkalmával nyilatkozott a zsidókérdésről. „A zsidók a legtöbb szemrehányást most azért kapták, mert fajtestvéreik az orosz bolsevizmus előidézésében jelentős szerepet játszottak. Ismerem az orosz viszonyokat és nyugodtan állíthatom, hogy ott a zsidóknak a politikai életre nincs befolyásuk. Ami az én véleményemet illeti — folytatta Radics — a magam részéről kijelenthetem, hogy a zsidókkal, akiket azelőtt támadtam, melegen rokonszenvezek. Csak újabb időben volt alkalmam megismerni a zsidóság nemzeti mozgalmát, amely tiltva van szociális és igazán embérséges tartalommal. Tisztelem és becsülöm ezt a mozgalmat, amelybe a nép legjobbjai bekapcsolódtak és amelynek föltétlenül győzni kell, hiszen nem tűzött maga elé lehetetlen célokat.

— **Enyhe ítélet hozott a Kuria a Leirer Amália-féle bünygyben.** Budapestről jelentik: A Leirer Amália-féle gyilkosság utolsó felvonása ma játszódott le a budapesti Kurian, ahol a nagyszabású bünygy tárgyalása ma reggel kezdődött meg. Az iratok ismertetése és a vád és a véd beszéd elhangzása után a Kuria elutasította a semmisségi panaszokat és teljes egészében jóváhagyta a Tábla ítéletét, mely szerint Okolicsáni Lászlót háromévi fegyházra, Bolla Józsefet kétévi és Saguni Ferencet egyévi. Helik Józsefet kilencévi börtönrre ítélték. Az indokolás megemlíti, hogy Okolicsáni volt az, aki megszerezte Leirer Amália ékszerait, amelyekről tudnia kellett, hogy legalább is rablás útján kerültek Pödörhöz és így nyilvánvaló, hogy saját hasznára követte el a büncselekményt. Ennélfogva a Tábla ítélt, nem hogy súlyos, hanem inkább tulenyhe volt Okolicsánival szemben.

* **A Nerva szanatórium** ambulanciáján szegények részére ingyen orvosi rendelés naponta délelőtt 8—9 között mindenféle betegeknek.

— **A magyar szocialisták élesen tiltakoztak a jugoszláv-ellenes blokk megszerzése ellen.** Budapestről jelentik: A magyar szocialdemokrata párt országos választmánya ülést tartott, amelyen a második Internacionálé végrehajtó bizottságának párisi határozatával foglalkozott. A gyűlés előadója, Peyer Károly képviselő, rámutatott arra, hogy az Internacionálé végrehajtó bizottsága már hat héttel ezelőtt, mint komoly eshetőséggel foglalkozott a jugoszláv-olasz feszültség kérdésével. Ezzel kapcsolatban esetleges balkáni háború veszedelmével. A párisi üléseken megállapították, hogy Anglia jugoszlávellenes blokkot szervez, amelyhez Olaszország, Magyarország és Bulgária tartoznak. A blokknak az lenne a feladata, hogy Jugoszláviát teljesen körülrájk. Valkó külügyminiszternek legutóbb tett kijelentései arra mutatnak,

Bucsuestéi

a Grand Palermo-barban

hogy Magyarország hajlandó ilyen jugoszlávellenes blokkba lépni. Magyarország érdeke — mondotta Peyer — azonban megtiltja az ilyen kalandokat, mert az ország érdeke a jugoszláviai orientáció. Az országos választmány ezek után határozatot hozott, amely szerint a magyar szocialdemokrata párt tiltakozik minden olyan politika ellen, amely Magyarországot az olasz faszizmus és angol kapitalizmus szekerébe akarja befogni. Határozatot hoztak ezenkívül, amelyben az országos választmány rokonszenvérről biztosítja Henderson Arthur volt angol belügyminisztert. Bethlennek Hendersonhoz intézett ismeretes táviratát méltatlan sértegetésnek nyilvánítja.

— **Interpelláció az újvidéki magyar kaszinó felrobbantása ügyében.** Újvidékről jelentik: Az újvidéki magyar kaszinó felrobbantása ügyében a rendőrség teljesen tisztáza a tettesek szerepét. A letartóztatottak között van Rafai Boguljov, a „Vidovdan” című lap szerkesztője, akit szemtanuk láttak, amikor meggyújtotta a bomba kanócaát. Valamennyi letartóztatott az Orjuna nevű nacionalista szervezet tagja. A merénylet válasza volt a budapesti nacionalista ifjuság Mussolini-barát tüntetésére. A borzalmas merénylet ügyében Perics Dusan újvidéki demokrata képviselő kijelentette, hogy interpellálni fog a belgrádi szkuptsinában a magyar kaszinó elleni bombamerénylet ügyében és követelni fogja a bűnösök szigorú megbüntetését.

Underwood

a világ legjobb írógépe. — Gyári lerakat Révész Béla papírkereskedésében, Marosvásárhely

fűszer

fajborok, szilva legelőnyösebb vásárlási forrás
Str. N. Jorga 5.
fonon is 14

— **Kétszáz rezneg egy bégebből.** Bécsből lesz a napokon cég raktáraiban sniyy mindent 80.000 kötetet 1500 schilling. művek között fordításai, amely nagyobb tömegű lom művei szere

— **Arcóban kasszafurót.** R az arcói mezőga lepett két enbe és már megfúrtá 300.000 lira kés verrel hétszer a Reggel a helysz találtak az egyik lövés a mellén utazót ismertek és számos gyanu

— **Borzalmi pánban.** Tokióba ban borzalmas bá következtében tűz bejáratát teljesen munkás rekedt be holttestet hoztak a

* **Meghívó.** kamara Igazgató teljes ülést má este 7 órakor fog gyűlési termében emelet) a követk les megnyitása. forgalmi jelentés Vámközpont léte amelyeket kérjü a Kamara titkár

A Kereskede zéséről szóló tör 12. szakasza é csak az öt alkot tanácskozhat, a rint pedig azok üléseken egyfolytá szerű szabadság nek és a tanács ki. Ha a tagok a jelennek meg a Tanács 1927 á ugyanazon helye új ülést fog tar fagok csak egyne 1927. március hó s. k. elnök Nicol

Zsák

ela Kárpitos kertier Boskovi Str. Regina

Dug

hosszúkás g ségmagvak, a

Weinb

Tin

fűszerárak **Ernest JAKAB**
 fajborok, szilva- és seprópálinka, édes likörök
 legelőnyösebb be-
 vásárlási forrása
 Str. N. Jorga 5. — Telefon 305. Rendelést tele-
 fonon is felveszek. — Elő ponty kapható.

— Kétszáz métermáza könyvet árve-
 reznek egy bécsi kiadóvállalat csődtöme-
 géből. Bécsből jelentik: Érdekes könyv-
 árverés lesz a napokon át. A Vila bécsi kiadó-
 cég raktáraiban még megmaradt 22.780 kg.
 súlyú mindenféle irodalmi művet, összesen
 80.000 kötetet árvereznek és a kikiáltási ár
 1500 schilling. Vannak az árverésre kerülő
 művek között híres külföldi szerzők német
 fordításai, amelyeket a Vila adott ki, de a leg-
 nagyobb tömegben az új osztrák költői iro-
 dalom művei szerepelnek.

— Arcóban egy bankigazgató lelőtte a
 kasszaőröt. Rómából jelentik: Tegnap éjjel
 az arcói mezőgazdasági pénztárgazgatója meg-
 lépett két embert, akik behatoltak a bankba
 és már megfúrták a pénztárszekrényt, amelyben
 300.000 líra készpénz volt. Az igazgató revolver-
 rel létszer a menekülő rablók után lőtt.
 Reggel a helyszínről kétszáz méternyire meg-
 találták az egyik betörő holttestét. A halálos
 lövés a mellén érte. Egy páduai kereskedelmi
 utazót ismertek föl benne. Egy bankigazgatót
 és számos gyanús embert letartóztattak.

— Borzalmas bányaszerencsétlenség Ja-
 pánban. Tokióból jelentik: Egy déljapán bányá-
 ban borzalmos bányaléggrobbanás történt, amelynek
 következtében tizötöt ki, amely az egyik tárna
 bejáratát teljesen elzárta. Az égő tárnában 136
 munkás rekedt benn. Eddig 60 koromná égett
 holttestet hoztak a felszínre.

* **Meghívó.** A cluj-i Kereskedelmi és Ipar-
 kamara Igazgató Tanácsa folyó évi március havi
 teljes ülését március hó 31-én (csütörtökön)
 este 7 órakor fogja megtartani a Kamara köz-
 gyűlési termében (Calea Victoriei 51 szám II.
 emelet) a következő napirenddel: I. a közgyű-
 lés megnyitása. II. Elnöki jelentés. III. Ügy-
 zőközlöny jelentés. IV. Vásárok rendezése. V.
 Vámközpont létesítése. VI. Esetleg javaslatok,
 amelyeket kérjük a közgyűlés előtt 24 órával
 a Kamara titkárságához beadni.

A Kereskedelmi és Iparkamarák újjászerve-
 zéséről szóló törvény és végrehajtási utasítás
 12. szakasza értelmében az Igazgató Tanács
 csak az öt alkotó tagok abszolút többségével
 tanácskozhat, a 18. szakasz első bekezdése szer-
 rint pedig azok a tanácsstagok, akik három havi
 ülésen egyfolytában nem vesznek részt szabá-
 lyos szabadság nélkül, lemondottaknak tekintet-
 nek és a tanács helyüket üresnek nyilvánítja.
 Ha a tagok a fent összehívott ülésen nem
 jelennek meg a szükséges számban, az Igazgató
 Tanács 1927. április 1-én d. e. 10:30 órakor
 ugyanazon helyen és ugyanazzal a napirenddel
 új ülést fog tartani még az esetben is, ha a
 tagok csak egynegyedrésze fog jelen lenni. Cluj.
 1927. március hó 28-án. Ing. I. F. Negru
 s. k. elnök Nicolae Caciula s. k. főtítká.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.
 Kárpitós kellek, zsinégek,
 kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
 Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

Dughagyma

hosszukás gömbölyű, foghagyma. zöld-
 ségmagvak, a legolcsóbban beszerezhetők

Weinberger Simon
 Timisoara II. Kistér

Közgazdaság

**Csak királyi dekrétummal lépnek életbe
 a minisztertanács összes vámügyi határozatai**

**Erdélyi exportőrök takarmánymagvakat akartak szállítani Németországba és a határon
 nem engedték át az árut, mert a vámnál nem tudnak a kiviteli tilalom felfüggesztéséről**

(Cluj-Kolozsvár, március 29. Az Uj Kelet
 tudósítójától.) Kinos meglepetés érte a napok-
 ban Erdély néhány nagy magexportőrt, olyan
 meglepetés, amely minden kereskedőt, gyárost
 és mezőgazdát érhet bármikor, ha exportálni,
 vagy importálni akar. Az eset előzményei a
 következők:

Március 11-én a minisztertanács kimondotta,
 hogy szabadá teszi a takarmánymagvak exportját
 tisztítatlan állapotban is a megfelelő vámilleték
 lefizetése ellenében, vagyis minden külön ki-
 viteli engedély nélkül. A minisztertanács hatá-
 rozatát másnap az ország összes napilapjai le-
 közzölték és a „Monitorul Oficial” március
 tizenötödiki 58. számában meg is jelent a tila-
 lom feloldása. Ezen az alapon több erdélyi
 exportőr nagyobb takarmánymag-quantumot
 vásárolt össze, hogy Németországba szállítsa.
 Az árut, amelynek leszállítását határidőre vállalták,
 bevagonirozták és elindították a határ felé.
 A határnál érte őket azután a fent jelzett meg-
 lepetés, amennyiben

**a vámfőnök az árut nem akarta át-
 engedni.**

Hiába hivatkoztak a „Monitorul Oficial”-ban is
 megjelent és az összes lapok által leközzölt
 minisztertanácsi határozatra, mert a vámhiva-
 talnak semmilyen utasítása nem volt abban az
 irányban, hogy a takarmánymagvak kivitelére
 vonatkozólag új rezsim lépett volna életbe.

Az exportőröknek most már csak két válasz-
 tásuk volt, vagy megvárják Bukarestből a dönté-
 st, vagy pedig az árut visszaviszik a határról.
 Az első esetben súlyos fekberek terhelték volna
 a rakományt, míg a második esetben a vissza-
 szállítás költségeit kell viselniük. Mindkét eset-
 ben az a veszély fenyeget, hogy a külföldi cég,
 miután az árut nem kapta meg határidőre,

**Az új vámtarifában az importtilalom
 enyhítését kéri a kereskedők.** Bukarestből
 jelentik: Az új vámtarifa előkészítési munkálatai
 a pénzügyminisztériumban befejezéshez közelednek.
 Tegnap ezzel kapcsolatban több fővárosi nagyke-
 reskedő bevonásával értekezlet volt a pénzügy-
 minisztériumban, amelyen az új vámtarifa előkészítő-
 bizottsága, valamint több főtisztviselő vett részt.
 Az értekezleten a kereskedők kifejtették, hogy a
 jelenlegi importtilalom tulhajtott, ami a kereskede-
 lem rovására megy és ezért kérték, hogy az imp-
 ort megszüntessék az új vámtarifában enyhítsen
 a kormány. Az új vámtarifa — amint már meg-
 írtuk — előreláthatólag április 10-én fog életbe-
 lépni egy minisztertanácsi rendelkezés alapján és

stornirozza az egész megrendelést s akkor az
 üzlet peres utra terelődik.

Ez a kellemetlenség, mely már nem első-
 ízben éri az exportőröket, vagy az importáló-
 kat, egyszerű tájékozatlanság, illetve

**a tájékoztatás hiányának gyakran
 igen súlyos következménye.**

Tudni kell ugyanis, hogy a legtöbb mi-
 nisztertanácsi határozat, különösen pedig az
 olyan, amely vámügyekben intézkedik, nem
 mindig, sőt csak a legkritikább esetben lép
 életbe azáltal, hogy a „Monitorul Oficial”-ban
 közzéteszik. Igen jellemző példa erre a rongy-
 vámok leszállítása, amelyre vonatkozólag már
 a „Monitorul Oficial” 1926. december 12-iki
 számában megjelent a 278. számú miniszter-
 tanácsi határozat, az új vámok azonban csak
 december 23-án léptek életbe, amikor a „Mo-
 nitorul Oficial” 287. számában megjelent a ki-
 rályi dekrétum, amely a minisztertanácsi hatá-
 rozatot teljes szövegében jóváhagyta és a vá-
 mokat a dekrétum napjának megjelenésétől
 számító érvénnyel életbeléptette.

**A takarmánymagvak kivitelének sza-
 baddátételéről szóló királyi dekrétum
 még mai napig sem jelent meg,**

akárcsak a nyulbőr exportjának eltiltására vo-
 natkozó minisztertanácsi határozat megerősítése
 sem, amely határozat pedig még az elmúlt év-
 ben jelent meg a hivatalos lapban. A jövőben
 tehát minden kereskedő, gyáriparos vagy mező-
 gazda, aki a „Monitorul Oficialban” meg-
 jelent minisztertanácsi határozat alapján akar
 exportálni vagy importálni, minden esetben
 várja meg a megerősítő királyi dekrétumot,
 amennyiben a minisztertanácsi határozat min-
 den kétséget kizáróan nem tartalmazza az új
 intézkedés életbeléptetésének pontos idejét.

csak ezután kerül a parlament elé utólagos szen-
 tesítés végett.

**Visszaérkezett a budapesti hadiadósság-
 konferenciáról Románia delegátusa.** Buka-
 restből jelentik: Giuan Emil, a külügyminisztérium
 háborús adóssági osztályának igazgatója ma vissza-
 érkezett Budapestről és beszámolt a kormánynak a
 budapesti román-magyar konferenciáról. Giuan újabb
 instrukciókat kért és a hét folyamán visszautazik
 Budapestre.

**Nyolcvanöt lej osztalékot fizet a ko-
 lozsvári Banca Agrara.** A kolozsvári Banca
 Agrara S. A. Privilegizata, amelynek vezető-
 ségében és tulajdonjogában, mint ismeretes,
 meglepetésszerű változások állottak be, a már-

Tőzsde

Ma tovább folytatódott a lej javulása és Zürichben elérte a 360-as jegyzést. A belföldi
 forgalomban a lej zürichi paritása ma is csak 225 szantim körül mozog, anélkül azonban,
 hogy nagyobb forgalom fejlődött volna ki.

Egyesült Közgazdasági és Lejázálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 március 29 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka- rest	Buda- pest	Bécs	Prága	New- york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3080—3090	—	—	491 ¹ / ₄	3080	1101 ³ / ₄	13675	650 ¹ / ₂	1924
Newyork	159—160	51987	51975	2553	159	57260	71080	3376 ¹ / ₂	—
London	775—778	2524 ¹ / ₂	252437	12404	777	2781 ¹ / ₄	345110	16405	485 ⁷ / ₈
Páris	630—640	2035 ¹ / ₂	2035 ¹ / ₂	—	627	2247 ¹ / ₂	2785	13260	391 ¹ / ₈
Milano	740—750	2387 ¹ / ₂	2387 ¹ / ₂	117 ¹ / ₄	743	2630	326 ⁸ / ₈	15562	459
Prága	472—477	1539 ¹ / ₂	1539 ¹ / ₂	75 ¹ / ₂	477	1695 ³ / ₄	210470	—	296 ¹ / ₄
Budapest	2790—2800	9080	9080	—	2810	—	12411	59102	—
Belgrád	—	913	913	—	285	1006	124820	5950	176
Bukarest	—	355	360	1750	—	359	489 ³ / ₄	2365	68
Varsó	—	5795	5795	—	—	6395	7930	378	—
Bécs	2250—2290	73 ¹ / ₈	7315	—	22 ¹ / ₂	805 ¹ / ₂	—	476	—
Berlin	3780—3760	123 ¹ / ₄	12322	—	3810	13580	16851	80060	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 360, Páris 1750, Budapest 359, Bécs 48975, Prága 2365

**ter
zolt**

Él
 ni ugykövet
 tudnivalók,
 a ma a sajtó
 zate és a kor-
 sson tábornok

**ffese
misítás**

Végt. Belát
 k. menyasszo-
 k. baróságok.
 tudomására ju-
 da álnév alatt
 itteni ügyvéd
 tel az ügyvéd
 le tagadni pró-
 a alatt azonban
 azonos. Kihall-
 a vizsgálato-
 rélként kolozs-
 munkatársa

**élesen tilta-
kk megszer-**

A magyar
 tnyánya ülest
 ionálé végre-
 ral foglalkozott.
 pviselő, ránu-
 végrehajtó bi-
 komoly eshe-
 szasz feszültség
 ges balkáni há-
 n megállapított
 okkot organizál,
 g és Bulgária
 feladata, hogy
 lkó külügymi-
 arra mutatnak,

no-barban

jugoszlávellenes
 ke — mondotta
 en kalandokat,
 i orientáció. Az
 rozatot hozott,
 krata párt til-
 amely Magyar-
 ol kapitalizmus
 tot hoztak ezen-
 many rokonszen-
 volt angol bel-
 sonhoz intézett
 getésnek nyil-

déki magyar
 en. Ujvidékről
 nó felrobbantása
 taza a tettesek
 t van Ráfaius
 szerkesztője, akit
 totta a bomba
 az Orjuna nevű
 erénylet válasz
 g Mussolini-barát
 ügyében Perics
 elő kijelentette,
 szkuptsinában a
 plet ügyében és
 megbüntetését.

od

lerakat Révész
 osvásárhely

SPORT

cius 24-én tartott közgyűlés határozatának értelmében május elsején kezd meg az 1926-ra szóló osztalékszélvények beváltását. A bank nettó 85 lej dividendát fizet részvényenként.

Felfüggesztették a háboru alatt elkobzott német vagyonok likvidálását. Bukarestből jelentik: A Németországgal folyó tárgyalásokkal kapcsolatban a kormány elhatározta, hogy a romániai német állampolgárok háboru alatt zárolt vagyonának likvidálását újabb diszpozíciókig felfüggeszti. Románia ezzel is elő akarja segíteni a németekkel való gazdasági kapcsolatok mielőbbi felvételét, amelynek tudvaleg a Generala-bankjegyek mellett ez a kérdés is utjában állott eddig.

Anglia és Amerika harca az orosz petróleum ellen. Londonból jelentik: A nagy angol petróleumvállalatok leszállították a benzinárakat, hogy letérjék az orosz konkurenciát, amely tavaly megkésztette 1925. évi kivitelét petróleumtermékekben. Nagybritannia mostani benzinárai olyan alacsonyok, amilyenek 1904 óta egyszer sem voltak. A Standard Oil of California 2 centtel leszállította a petróleum gallonját, a newyorki Standard Oil pedig az exportbenzin árát csökkentette egy centtel, hogy felvehessék a versenyt az orosz áruval.

Emelkedik a pamut ára. Newyorkból jelentik: Az északamerikai kormány 17 millió 910 ezer bálára becsüli a tavalyi pamuttermést, a piac azonban nagyobb tételre számít. Newyorkban a pamut ára emelkedőben van.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

A Román Opera műsora

Szerda: Aida.
Péntek: Álarcsbál.
Vasárnap: Bolygó hollandi.

MAGYAR SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

Baba. Körülbelül 25 év óta nem adtak Kolozsvárott. Annak idején Küry Klárának volt ragyogó szerepe. Szövege poétikus, érdekes zenéje pedig minden idők legszebb operette zenéje. A mai generáció előtt az újdonság ingerével fog hatni.

Második nászéjszaka. Aki egész heti fárasztó és súlyos gondjaitól szabadulni akar, aki felejteni akarja napi baját-buját, az okvetlenül nézze meg. Két és fél órai gondtalan jókedvet, harsogó kacagást jelent. A párisi szellem valósággal tótágast áll benne s bukfcencet hány. A legszomorubb embert is felvidítja.

Heti műsor

Szerda: Vén gazember (Részben új szereposztással. Napibérlet 62 szám, B. Sorozat 338.)
Csütörtök: A baba (Operette-repriz, új szereposztással. új betanulással. Karácsonyi Jível. Neményivel. Premierbérlet 62 szám. Sorozat 340.)
Péntek: A baba (Napibérlet 62 szám B. sorozat 350.)
Szombat 3-kor: Gül Baba (17-ik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárrakkal. Karácsonyi Jível. Sorozatszám 351.)
Szombat 8-kor: Második nászéjszaka (Francia bohózti-újdonság, először. Premierbérlet 63. szám. Sorozat 352.)
Vasárnap fél 11-kor: KKASE műsoros torna-ünnep. (Néhai Varga Sándor tornatanár árv9inak javára. Sorozatszám 353.)
Vasárnap fél 3-kor: Cirkuszhercegnő. (Délutáni olcsó helyárrakkal. Karácsonyi, Tolnay, Ihászsal. Sorozatszám 354.)
Vasárnap 6-kor: A második nászéjszaka. [2-odszor. Napibérlet 63. szám B. Sorozat 355.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: A baba. (Karácsonyival. Neményivel. Napibérlet 63. szám, A. Sorozatszám 356.)
Hétfő: A második nászéjszaka. (Napibérlet 64 szám A. Sorozat 357.)
Kedd: Tul a nagy Krivánon. (Lengyel Irénnel, Tolnay, Ihászsal. Napibérlet 64 szám B. Sorozat 358.)

Hölgyeim! Megérkeztek a legeresebb tavaszi

kalapújdonságok

MOSKOVITS-salonba, Cluj

Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.) Hátul az udvarban **Átalakítások** a legbiztonságosabb és olcsón készülnek

DECCA

Hordozható, világhírű angol **beszélőgépek, lemezek** legolcsóbbak RÉVÉSZ BÉLA zeneműnkreskésében, Marosvásárhely. — Kérjen ajánlatot.

KAC-Haggibbor. A bajnoki sorsolás vasárnap délután a két örök riválist állítja egymással szembe. Az idők során hol egyik, hol másik együttes vitte el a győzelmi pálmát a mindig kivételes érdeklődéssel kísért mérkőzésekből, amelyek a város mindenkor sportszociációját képezték. Az adott erőalakulatok a KAC javára kedveznek, amelynek csapata újabb akvizíciókkal megrősödve különösen jó starttal indult a tavaszi szezonba. A Haggibbor szorgalmas tréninggel készül a vasárnapi találkozóra. Az ifjú örökből összeállított együttes eddigi mérkőzésein fejlődőképességéről tett tanúságot és miután a vasárnapi Haggibbor már Farkas és Reményi, a két kitűnő csatár is megerősíti, ismételtén izgalmas és elkeseredett küzdelemre van kilátás.

A ma délutáni mérkőzés. Ma délután a vasutaspályán a KAC és a CFR bonyolítja le az ősszel már lejátszott, de a futballszakosztály által megsemmisített mérkőzését.

Róth

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készülnek a legújabb divatu cipő-különléges-ségek

„His Master's Voice”, „Columbia” stb. **művész-tánclemezben és beszélő-gépben óriási választék**

Dávid

hangszerkészítőnél, Cluj, volt Unió-utca 12 sz.

Heber lemezek!

Alapítva 1896.

Zsidótárgyu művek féláron

Bernfeld: Die jüd. Literatur	150	lej helyett	95	Anthologia Hebraica	280	lej helyett	150
Böhm: Die Zionistisch Bewegung	350	„ „	175	Bialik: Gedichte I—II.	200	„ „	125
Brod Max: Sozialismus im Zionismus	75	„ „	35	Edom: Letzten Juden Ppb. 100	„ „	„ „	50
Brod Max: Im Kampf um das Judentum	75	„ „	35	Hauser: Spinoza Leinb.	325	„ „	150
Chad-Gadja: Das Pessachbuch	150	„ „	95	Herzl: Feuilleton I—II. Ppb. 550	„ „	„ „	270
Dubnov: Die neueste Geschichte des jüd. Volkes I—II—III.	1200	„ „	500	„ Philosoph. Erzähl. 300	„ „	„ „	130
Friedemann: Das Leben geb. Theodor Herzl bros. Ugyanaz kötve	75	„ „	30	Jehuda Halevi: Divan	250	„ „	125
Moses Hess: Sozialistische Aufsätze	200	„ „	125	Lyser: Bejamine (Roman) 150	„ „	„ „	75
Juden in d. deutschen Literatur Pp.	200	„ „	125	Perez: Goldene Kette	120	„ „	60
Juden in d. deutschen Literatur Leinb.	480	„ „	200	„ Adam und Eva	200	„ „	110
Judentaufen	50	„ „	30	Tharaud: Der Schatten des Kreuzes	150	„ „	75
Katz: Charakterbilder aus der jüd. Geschichte.	200	„ „	130	Jüdische Theater (2. Band) 250	„ „	„ „	125
Klausner: Geschichte der Neuhebr. Literatur	150	„ „	95	Loewe: Schelme u. Narren 100	„ „	„ „	50
Nordau: Zionistische Schriften	250	„ „	150	Kloetzel: Moses Pipenbrink 125	„ „	„ „	60
Zlocisti: Moses Hess (Leinb.) 280	„ „	„ „	150	Liebermann: Josef Israels (15 képpel)	125	„ „	60
Zollschan: Revision des jüd. Nationalismus	100	„ „	50				

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

az összeg előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel. Portóköltés külön.

Tekintve, hogy egyik-másik műből kevés áll rendelkezésre, kérünk pótrendelést is feladni.

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat, R.-T. nyomása, Cluj, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 10. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés lezet csak egy továbbitunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Eladó valódi farkas kutya Árpád-u. 15. ajtó 8.

Üvegesek figyelmébe!

Jó minőségű nított ablakkereteket olcsón vehet a „FERASTA” ablaküzemnél, Jibou (jud. Salaj). 2825

Főapolónó, megfelelő gyakorlattal, erővel, azonnal felvétetik. Románul tudás megkívántatik. Jelentkezés d. e. 9—11. Nerva Szanatoriumban, Cluj, Str. Regala 12-a.

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

A város centrumában szépen butorozott szoba, fürdőszoba használattal 2 leányknak vagy házaspárnak elsejre kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kétágyas butorozott szoba elsejre kiadó. 2500 lej. Eszterházi-utca (Balcescu) No 9.

Utazók figyelmébe.

Értesitem a t. utazókönzséget, hogy **כשר** étkezdémet Besztercén a Hoffmann-szállodába helyeztem át. Özv. Schwarzbergerné. 2396

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobbjabb szer az **„Egger-Petrol”** Kapható minden gyógyszertárban és droguáriában

Fürdőmester, aki a gyógyfürdőkhöz is ért, **képzett masseur,** azonnal felvétetik a Nerva Szanatoriumba. Románul tudók előnyben. Jelentkezés d. e. 9—11-ig.

Jaffa-narancs

mézédes, magtalan a „Pardess” friss **husvéti** küldeménye kapható nagy **Léb Fivérek, Nussbächer** (Bonbon-Engros) és minden üzletben. **Husvétra JAFFÁT vegyen.**

SPÉTER MÓZES

fűszer- és gyarmatáru üzletében **CLUJ, Piata Mihaiu Viteazul No. 12** Kitűnő minőségű **husvéti bormazsola** kapható.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. B. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — —

Egyes szám ára páldvaron és vidéken Bukarestben is

1927 március 31

Luigi

A patriarchák kelt volt olasz miniszter nyolcvannyelcszterében március 11-ikén szüregi és híres zsidó cötesztendőskorában és ettől az időpöcsőre haladt a legm1869-ben már államtvai egyetem közzgadszora lett, 1893-banmárynak, amikor m1embert a Rudini-kabiniszteri székbe.

Luzatti egész pálygosodott liberálisnakó maga százszázaléka ki — mint ő mondnézve volt zsidó, mégvégigkísérte a zsidókehanem mint liberásietett segítségére a nyomott zsidóságnak emelte a szavát, valszágban jogfosztás értannál könnyebben te annak idején nyoma musnak és amikor lett, Soninnót váltott székben, azt a Sonin volt olasz nő, de apja az időben választották mesterének Ernesto Ngettől lendült a főp

Ebben az időben a liberálisok kezében és 12-ben az olasz-törmet és angol sajtóban olasz hatalmi politika fogtak a klerikálisokka antiszemita megnyilatAz olasz sajtó a külfő sajtó megnyilatkozásán irt, hogy a keresztény való háborújában a zsi állott. Amikor ez az a talmasodott, Luigi Luz elén felkereste II. Vic Luzatti beszédére azzal stratív módon ellátoga déki zsinagógába, ahol ról s nagyértékű szelle tött beszédet.

De ugyanigy expo külföldi antiszemita agy figyelemmel kísérte m sorsát és noha a legviseltetett Romániával baráti szálak fűték a mégis erősen exponált ság polgárjogaiért, sőt resti lapnak ezelőtt n kozatában leszógezte — hidegült el közte és meghitt baráti viszony.

— Jómagam — ha latkozatában is Luzatt vagyok zsidó.

De ehhez a nyilatkhon datot is hozzáfűzöt — Ellenben, — fö lennék, ha megtudnám,